STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY CHRISTINE STIX-HACKL

přednesené dne 7. března 2006 [1]

I – Úvod

1. Podstatou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Nizozemsko) (dále jen „College" nebo „předkládající soud") je, zda poplatek vybíraný za přepravu krevet rybářskou lodí registrovanou v Nizozemsku je v rozporu s článkem 25 ES nebo článkem 90 ES, pokud tento poplatek slouží k financování zařízení pro kontrolu dodržování obchodních norem u těchto produktů a zejména pokud se vybírá také je-li dodávka uskutečněna v jiném členském státě.

2. Spor v původním řízení se týká vybírání takového poplatku za krevety dodané do Dánska v hospodářském roce 2000.

1 – Původní jazyk: němčina.

II – Právní rámec

A – *Právo Společenství*

3. Článek 25 ES stanoví:

„Dovozní nebo vývozní cla a poplatky s rovnocenným účinkem jsou mezi členskými státy zakázány. Tento zákaz se vztahuje také na cla fiskální povahy."

4. Článek 90 ES stanoví:

„Členské státy nepodrobí přímo ani nepřímo výrobky jiných členských států jakémukoli vyššímu vnitrostátnímu zdanění, než je to, jemuž jsou přímo nebo nepřímo podrobeny výrobky domácí.

Členské státy nepodrobí dále výrobky jiných členských států vnitrostátnímu zdanění, které by poskytovalo nepřímou ochranu jiným výrobkům."

5. Článek 23 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 [2] obsahuje definici pojmu (nepreferenčního) původu zboží a zkráceně zní takto:

„Článek 23

1. Za zboží pocházející z určité země se považuje zboží, které bylo zcela získáno nebo vyrobeno v této zemi.

2. ‚Zbožím zcela vyrobeným nebo získaným v určité zemi' se rozumí:

[...]

e) produkty lovu a rybolovu;

f) produkty mořského rybolovu a jiné produkty vytěžené z moře mimo pobřežní vody určité země loděmi, jež jsou registrovány nebo přihlášeny v této zemi a plují pod její vlajkou;

[...]

3. Pro účely odstavce 2 se ‚zemí' rozumí rovněž pobřežní vody této země."

B – *Vnitrostátní právo*

6. Productschap Vis je veřejnoprávní profesní organizace založená podle nizozemského práva. Článek 3 odst. 2 nařízení o založení Productschap Vis popisuje předmět podnikání této organizace takto:

„Productschap se zakládá pro podniky:

a) provozující rybolov;

2 — Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307) (dále jen „celní kodex").

b) upravující ryby za účelem získání výrobků způsobilých sloužit k lidské výživě nebo k výživě zvířat, zpracované i nezpracované;

c) obchodující s rybami nebo výrobky z ryb způsobilými sloužit k lidské výživě, zpracované i nezpracované; dotčený obchod vylučuje přepravu, tranzit a trojstranný obchod."

7. Nařízení o financování třídění a loupání krevet pro finanční rok 2000 (Verordening financiering garnalenzeven en garnalenkrakers visafslagen 2000; dále jen „nařízení") stanoví, pokud se týká projednávané věci:

„Článek 2

1. Od prvního pondělí následujícího po dni vstupu v platnost tohoto nařízení je podnikatel, který přepravuje krevety na nizozemské rybářské lodi, povinen zaplatit Productschap poplatek ve výši 0,01 NLG za kilogram krevet, které přepravuje a prodává k lidské spotřebě.

[...]

Článek 3

1. Výnos z poplatku je určen k financování nákupu, ze strany Productschap Vis, sít a loupacích strojů, jakož i k financování jejich umístění a údržby.

2. Poplatek ve smyslu čl. 2 odst. 1 se nevybírá ode dne následujícího po dni, kdy zůstatek položky rozpočtu nazvané „Medebewind onder Garnalenzeven" překročí částku 600 000 NLG.

[...]

Článek 5

1. Toto nařízení vstupuje v platnost 1. ledna 2000."

III – Skutkový stav a předběžné otázky

8. Žalobkyně v původním řízení, Visserijbedrijf D. J. Koornstra & Zn. vof (dále jen „Koornstra"), je podnik, který přepravuje krevety na nizozemské rybářské lodi „Elisabeth". Podle svého prohlášení ze dne 1. srpna 2002 přepravila v roce 2000 celkem 52 984 kg krevet, z toho 28 774 kg bylo prodáno v dražbě v Nizozemsku a 24 210 kg bylo přímo dodáno do Dánska za účelem uvedení na trh.

9. Na základě čl. 2 odst. 1 uvedeného nařízení žalovaná v původním řízení, Productschap Vis, rozhodnutím ze dne 19. září 2002 uložila společnosti Koornstra poplatek za rok 2000 ve výši 242,10 NLG (109,86 eur) za uvedených 24 210 kg krevet dodaných do Dánska.

10. Dopisem ze dne 25. října 2002 podala Koornstra stížnost proti uvedenému rozhodnutí.

11. Rozhodnutím ze 19. března 2003 Productschap Vis zamítla tuto stížnost jako neopodstatněnou. Odkázala přitom zejména na rozhodnutí předkládajícího soudu ze dne 21. února 2003, podle kterého okolnost, že skutečnost vedoucí ke vzniku poplatku, tedy přeprava nizozemskou rybářskou lodí, nastala v Dánsku, nebrání splatnosti uvedeného poplatku. Podle článku 9 nařízení o založení „Productschap" má totiž představenstvo Productschap posuzovací pravomoc při definování skutečnosti vedoucí ke vzniku poplatku. Dále lze z tohoto rozhodnutí dovodit, že okolnost, že činnosti financované z výnosu poplatku nepřináší dotčenému podniku podle jeho prohlášení žádný prospěch a že okolnost, že poplatek již byl zaplacen v Dánsku, nezbavuje sporné poplatky jejich právního základu.

12. Dopisem ze dne 25. dubna 2003 Koornstra podala opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí. Na podporu opravného prostředku Koornsta zejména uvedla, že poplatek je neslučitelný s články 25 ES a 90 ES v rozsahu, v jakém je vybírán za krevety přepravené do Dánska. Porušení článků 25 ES a 90 ES vyplývá podle Koornstra také z toho, že za třídění a loupání krevet zaplatila dvakrát, jednou Dansk Heiploeg a jednou žalované. Toto dvojí zatížení má diskriminační účinek na obchod uvnitř Společenství.

13. V předkládacím rozhodnutí College van Beroep voor het Bedrijfsleven poukazuje především na to, že poplatek stanovený v čl. 2 odst. 1 uvedeného nařízení (dále jen „sporný poplatek") se vybírá také v případě přepravy mimo Nizozemsko prostřednictvím

podnikatele provozujícího nizozemskou rybářskou loď, přičemž základem pro poplatek je celkové množství krevet přepravených a prodaných k lidské spotřebě.

14. Předkládající soud mimoto konstatuje, že ve věci v původním řízení je poplatek vyměřený společnosti Koornstra za finanční rok 2000 zpochybněn pouze v rozsahu, v němž byl uložen za krevety dodané do Dánska a prodané k lidské spotřebě.

15. College poznamenává, že sporný poplatek se nevybírá při dovozu nebo z důvodu dovozu z jiného členského státu a také nevede k diskriminaci mezi tuzemským zbožím a zbožím původem z ostatních členských států. S ohledem na účel sporného poplatku ovšem není slučitelnost sporného poplatku s články 25 ES a 90 ES zjevná.

16. V této souvislosti College konstatuje, že výnos z poplatku přináší prospěch výhradně podnikům provozujícím nizozemské rybářské lodě, kteří přepravují krevety do Nizozemska, bez ohledu na původ krevet. Výnos z poplatku se použije také na krevety dodané do Nizozemska z jiných států, nikoliv ale na nizozemské krevety přepravené do zahraničí.

17. Předkládající soud se domnívá, že poplatek může mít omezující účinek na obchod, pokud se vybírá také při přepravě krevet do jiného členského státu a v tomto státě se znovu vybírá poplatek za třídění a loupání krevet.

18. Vzhledem k těmto důvodům se College rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1. Je poplatek, takový jako je sporný poplatek, který je uložen podniku členského státu za přepravu krevet rybářskou lodí registrovanou v tomto členském státě a který slouží k financování sít a loupacích strojů na krevety v tomto státě, slučitelný s právem Společenství, zejména s článkem 25 ES a článkem 90 ES, pokud je tento poplatek rovněž vybírán za krevety přepravované tímto podnikem na jiné místo ve Společenství?

2. Je zodpovězení předchozí otázky ovlivněno:

a) místem, kde byly krevety vyloveny;

b) skutečností, že po přepravě na jiné místo ve Společenství jsou krevety dále přepravovány do členského státu, ve kterém je registrována rybářská loď;

c) skutečností, že v případě přepravy na jiné místo ve Společenství musí být třídění a loupání krevet na tomto místě rovněž předmětem úplaty?"

IV – K předběžným otázkám

A – *Úvodní poznámky*

19. Produkty, které jsou předmětem sporu v původním řízení, tedy krevety *(Crangon crangon)*, spadají do působnosti nařízení Rady (EHS) č. 3759/92 ze dne 17. prosince 1992 o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury [3] (dále jen „nařízení č. 3759/92"). Podle článku 1 zahrnuje toto nařízení č. 3759/92 cenový a obchodní režim, jakož i společná pravidla hospodářské soutěže.

20. Na základě článku 2 nařízení č. 3759/92 byly nařízením Rady (ES) č. 2406/96 [4] (dále jen „nařízení č. 2406/96") stanoveny společné obchodní normy. Podle čl. 3 odst. 2 nařízení č. 2406/96 zahrnují tyto obchodní normy kategorie čerstvosti a velikostní kategorie.

21. Produkty, pro které byly obchodní normy stanoveny, mohou být – bez ohledu na jejich původ – uváděny na trh, pouze pokud odpovídají požadavkům nařízení č. 2406/96 [5]. Podle čl. 3 odst. 1 nařízení č. 3759/92 přísluší členským státům, aby zajistily dodržování těchto obchodních norem.

22. Vnitrostátní nařízení, které tvoří právní základ pro vybírání sporných poplatků, zjevně směřuje k provádění tohoto právního rámce práva Společenství tím, že zajišťuje financování sít a loupacích strojů za účelem kontrol stanovených čl. 3 odst. 1 nařízení č. 3759/92. Všichni zúčastnění jsou toho názoru, že dotčené vnitrostátní nařízení

3 — Úř. věst L 388, s. 1.

4 — Nařízení Rady (ES) č. 2406/96 ze dne 26. listopadu 1996 o stanovení společných obchodních norem pro některé produkty rybolovu (Úř. věst. L 334, s. 1; Zvl. vyd. 04/02, s. 331).

5 — Viz čl. 2 odst. 1 nařízení č. 2406/96.

neovlivňuje fungování mechanismů stanovených v rámci dotyčné organizace společného trhu [6].

23. Mimoto je třeba uvést, že předběžné otázky neodkazují na ustanovení Smlouvy v oblasti státních podpor, ačkoliv Soudní dvůr rozhodl, že se pojem státní podpory může vztahovat nejen na určité parafiskálními poplatky v závislosti na určení výnosů z poplatků [7], ale i na způsob výběru příspěvků představujících parafiskální poplatky [8]. To zjevně vyplývá ze skutečnosti, že dotčené vnitrostátní nařízení bylo oznámeno Komisi.

24. Ve svém písemném vyjádření Komise zároveň uvedla, že dotčený režim státních podpor prohlásila dne 10. května 1999 za slučitelný se Smlouvou o ES. Podle vlastního vyjádření toto rozhodnutí přijala na základě mylného předpokladu, že se tyto poplatky týkají pouze podniků, které na nizozemské rybářské lodi přepravují krevety do Nizozemska, a tedy nikoliv těch, které na nizozemské rybářské lodi přepravují krevety do jiných členských států. Následně Komise uplatňuje, že pokud by znala skutečný právní stav, prohlásila by dotyčný režim podpor za neslučitelný se společným trhem.

25. Komise má nicméně za to, že rozhodnutí ze dne 10. května 1999 nepředstavuje překážku v rozsahu, v němž podle judikatury Soudního dvora „povolení obecného režimu vnitrostátních poplatků zatěžujících zemědělské produkty [...] udělené Komisí na základě ustanovení Smlouvy o ES o státních podporách nikterak vnitrostátním soudům nebrání posoudit, zda poplatek tvořící součást takového režimu, jako je režim dotčený v původním řízení, je slučitelný s články [25 ES nebo 90 ES] zejména s ohledem na použití jeho výnosu“ [9].

26. Z uvedeného rozsudku tedy vyplývá, že předběžné otázky je třeba přezkoumat bez ohledu na rozhodnutí Komise v oblasti podpor.

B – *Stav judikatury týkající se systematiky článků 25 ES a 90 ES*

1. Přednostní použití článků 25 ES a 90 ES

27. Předkládající soud se v předkládacím rozhodnutí správně odvolává na články

6 — Pokud jde o judikaturu Soudního dvora v této oblasti, viz např. rozsudek ze dne 13. prosince 1983, Apple and Pear Development Council v. Lewis, 222/82, Recueil, s. 4083, bod 31.

7 — Viz mimo jiné rozsudek ze dne 16. prosince 1992, Lornoy a další, C-17/91, Recueil, s. I-6523, bod 28.

8 — Viz rozsudky ze dne 27. listopadu 1993, Scharbatke, C-72/92, Recueil, s. I-5509, bod 20, a ze dne 27. listopadu 2003, Enirisorse, spojené věci C-34/01 až C-38/01, Recueil, s. I-14243, bod 43.

9 — Rozsudek ze dne 23. dubna 2002, Nygård, C-234/99, Recueil, s. I-3657, bod 64.

25 ES a 90 ES, neboť články 28 ES a 29 ES se nepoužijí na parafiskální poplatky, pokud jsou použitelná jiná ustanovení Smlouvy, jako článek 25 ES o poplatcích s rovnocenným účinkem nebo článek 90 ES o diskriminačním vnitrostátním zdanění.

2. Působnost a vymezení článků 25 ES a 90 ES

28. V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora se totiž působnost článku 28 ES nedotýká ani ustanovení Smlouvy o poplatcích s účinkem rovnocenným clu (článek 25 ES), ani ustanovení Smlouvy o diskriminačním vnitrostátním zdanění (článek 90 ES) [10].

30. Podle článku 25 ES jsou dovozní a vývozní cla nebo poplatky s rovnocenným účinkem mezi členskými státy zakázány. K poplatkům s rovnocenným účinkem předkládající soud správně připomíná, že podle ustálené judikatury Soudního dvora [12] se tento zákaz vztahuje zásadně na všechny poplatky požadované při dovozu nebo z důvodu dovozu, které zatěžují konkrétní dovážené zboží, zatímco podobné vnitrostátní zboží vylučuje. Předkládající soud kromě toho správně předpokládá, že také finanční zatížení určené k financování činností organizací veřejného práva může být poplatkem s účinkem rovnocenným clu.

29. Pro průběh přezkumu to znamená, že nejprve je nutné ověřit, zda opatření, jako je sporné opatření v původním řízení, spadá do působnosti článku 25 ES nebo 90 ES, a že pouze v případě záporné odpovědi by bylo třeba přezkoumat, zda dotčené opatření spadá do působnosti článku 28 ES nebo 29 ES [11].

31. Jak již Soudní dvůr v několika případech rozhodl, finanční zatížení, byť minimální, uložené jednostranně bez ohledu na jeho označení a použití a které postihuje vnitrostátní nebo zahraniční zboží z důvodu skutečnosti, že přechází hranice, pokud není clem ve vlastním slova smyslu, představuje

10 — Viz tomto smyslu mimo jiné rozsudky ze dne 22. března 1977, Iannelli a Volpi, 74/76, Recueil, s. 577, bod 9; ze dne 11. března 1992, Compagnie commerciale de l'Ouest a další, C-78/90 a C-83/90, Recueil, s. I-1847, bod 20, a rozsudky Lornoy a další, výše uvedený v poznámce pod čarou 7, bod 14, a Enirisorse, výše uvedený v poznámce pod čarou 8, bod 56.

11 — Viz rovněž rozsudky Lornoy a další, výše uvedený v poznámce pod čarou 7, bod 15, a Enirisorse, výše uvedený v poznámce pod čarou 8, bod 57.

12 — Viz mimo jiné rozsudek ze dne 11. června 1992, Sanders, spojené věci C-149/91 a C-150/91, Recueil, s. I-3899, bod 15.

poplatek s rovnocenným účinkem ve smyslu článku 23 ES [13].

32. Podle článku 90 ES nemohou členské státy za zboží z jiných členských zemí vybírat přímo nebo nepřímo žádné vyšší vnitrostátní poplatky než ty, kterými jsou zatíženy podobné vnitrostátní výrobky. Podle judikatury poplatek není poplatkem s účinkem rovnocenným clu, ale vnitrostátním zdaněním ve smyslu článku 90 ES, pokud je podřízen obecnému režimu vnitrostátních poplatků zatěžujících systematicky kategorie výrobků podle objektivních kritérií uplatňovaných nezávisle na původu nebo na místu určení výrobku [14].

33. V této souvislosti je rovněž třeba připomenout, že podle ustálené judikatury nejsou předpisy o poplatcích s rovnocenným účinkem a ustanovení o diskriminačním vnitrostátním zdanění použitelné kumulativně, takže jeden a týž poplatek nemůže podle systému Smlouvy o ES spadat současně do obou kategorií [15].

34. Je tedy zřejmě nezbytné navzájem vymezit působnost článků 25 ES a 90 ES.

35. Judikatura Soudního dvora však ozřejmuje těžkosti spojené s tímto striktním vymezením. Každé jednostranně uložené finanční zatížení, bez ohledu na jeho označení nebo způsob vybírání, postihující zboží z důvodu skutečnosti, že překračuje hranici, pokud není clem ve vlastním slova smyslu, je poplatkem s rovnocenným účinkem ve smyslu článků 23 ES a 25 ES [16]. To však neplatí, pokud je zatížení součástí obecného režimu vnitrostátních poplatků, které zatěžují systematicky kategorie výrobků podle objektivních kritérií uplatňovaných nezávisle na původu zboží; v takovém případě spadá finanční zatížení do působnosti článku 90 ES [17]. Jako příklad takové povinnosti mohou být jmenovány vnitrostátní výrobky zpracované na vnitrostátním trhu nebo výrobky uvedené na vnitrostátní trh na straně jedné a vnitrostátní výrobky vyvezené v nezpracovaném stavu na straně druhé,

13 — Viz rozsudek ze dne 9. září 2004, Carbonati Apuani, C-72/03, Sb. rozh. s. I-8027, bod 20. Viz rovněž rozsudky ze dne 9 listopadu 1983, Komise v. Dánsko, 158/82, Recueil, s. 3573, bod 18; ze dne 16. července 1992, Legros a další, C-163/90, Recueil, s. I-4625, bod 13; ze dne 22. června 1994, Deutsches Milch-Kontor, C-426/92, Recueil, s. I-2757, bod 50; ze dne 14. září 1995, Simitzi, spojené věci C-485/93 a C-486/93, Recueil, s. I 2655, bod 15, a ze dne 17. září 1997, UCAL, C-347/95, Recueil, s. I-4911, bod 18. Zákaz poplatků s účinkem rovnocenným clu vyplývá jak z článku 23 ES, tak z článku 25 ES.

14 — Rozsudek ve věci Carbonati Apuani, výše uvedený v poznámce pod čarou 13, bod 17. Viz rovněž rozsudky ze dne 3. února 1981 ve věci C 90/79, Komise v. Francie, Recueil, s. 283, bod 14, a Legros a další, výše uvedený v poznámce pod čarou 13, bod 11.

15 — Viz mimo jiné rozsudky UCAL, výše uvedený v poznámce pod čarou 13, bod 17; ze dne 2. dubna 1998, Outokumpu Oy, C-213/96, Recueil, s. I-1777, bod 19, a ve věci Nygård, výše uvedený v poznámce pod čarou 9, bod 17.

16 — Viz výše bod 30. Viz rovněž rozsudky ze dne 17. července 1997, Haahr Petroleum, C-90/94, Recueil, s. I-4085, bod 20, a Outokumpu Oy, výše uvedený v poznámce pod čarou 15, bod 20.

17 — Viz výše bod 32.

pokud je skutečnost vedoucí ke vzniku daně pro oba druhy výrobků stejná [18].

36. Pokud jde o právní kvalifikaci takového zatížení, jako je zatížení dotčené v původním řízení, vyplývá z judikatury Soudního dvora, že může být nezbytné vzít v úvahu určení výnosu z poplatku. Ve svých stanoviscích ve věci Lornoy a další uvedl generální advokát Tesauro [19], že takové vzetí v úvahu „je zásadní, jelikož lze mimo čistě formální hlediska zjistit, že určité poplatky, a sice ty, které zatěžují stejně jak vnitrostátní výrobky, tak dovezené výrobky, mohou mít právě na základě jejich stanoveného použití ve skutečnosti různý dopad a že se podle okolností projeví buď jako poplatky s rovnocenným účinkem nebo jako vnitrostátní zdanění neslučitelné s článkem [90 ES]“ [20].

37. Pokud je výnos takového zdanění určen k financování činností, které jsou prospěšné zejména pro ty zpoplatněné vnitrostátní výrobky, které jsou zpracovány na vnitrostátním trhu nebo uvedené na vnitrostátní trh, může z toho vyplývat, že poplatek vybíraný podle týchž kritérií je nicméně diskriminačním zdaněním v rozsahu, v jakém je daňová povinnost zatěžující výrobky zpracované na vnitrostátním trhu nebo uvedené na vnitrostátní trh neutralizována výhodami, k jejichž financování slouží, zatímco daňová povinnost zatěžující výrobky vyvezené v nezměněném stavu představuje čistou zátěž [21].

38. Podle judikatury je tento poplatek poplatkem s účinkem rovnocenným clu v rozporu s články 23 ES a 25 ES, pokud výhody plynoucí z určení výnosu z poplatku plně kompenzují povinnost nesenou vnitrostátními výrobky zpracovanými na vnitrostátním trhu nebo uvedenými na vnitrostátní trh při jejich uvedení na trh [22] [23].

18 — Rozsudek Nygård, výše uvedený v poznámce pod čarou 9, bod 20). V uvedeném rozsudku Soudní dvůr formou analogie poukazuje na rozsudky Sanders (výše uvedený v poznámce pod čarou 12, bod 17) a Outokumpu Oy (výše uvedený v poznámce pod čarou 15, bod 24), které se ovšem týkaly poplatků, které se vybíraly jak u tuzemského zboží, tak i u dovezených výrobků.

19 — Spojená stanoviska generálního advokáta Tesaura přednesená dne 25. června 1992 ve věcech C-17/91, C-114/91 a C-144/91, jakož i C-145/91 (rozsudek uveden v poznámce pod čarou 7).

20 — S ohledem na podobnost, kterou Soudní dvůr připustil zejména v rozsudku Nygård (výše uvedený v poznámce pod čarou 9), mezi kvalifikací jako poplatku s účinkem rovnocenným dovoznímu clu a kvalifikací jako poplatku s účinkem rovnocenným vývoznímu clu, se zdá tato myšlenka použitelná také v případě sporného poplatku, neboť jde o kvalifikaci jako poplatku s účinkem rovnocenným vývoznímu clu, případně jako diskriminačního vnitrostátního zdanění.

21 — Rozsudek Nygård (výše uvedený v poznámce pod čarou 9, bod 22). Jak již bylo uvedeno v poznámce pod čarou 18, odkazuje tento rozsudek formou analogie na rozsudky ze dne 21. května 1980, Komise v. Itálie (73/79, Recueil, s. 1533, bod 15), Compagnie commerciale de l'Ouest a další (výše uvedený v poznámce pod čarou 10, bod 26), a UCAL (výše uvedený v poznámce pod čarou 13, bod 21).

22 — Rozsudek Nygård (výše uvedený v poznámce pod čarou 9, bod 23) s odkazem na rozsudky Compagnie commerciale de l'Ouest a další (výše uvedený v poznámce pod čarou 10, bod 27), Lornoy a další (výše uvedený v poznámce pod čarou 7, bod 21) a Scharbatke (výše uvedený v poznámce pod čarou 8, bod 10).

23 — Již předtím Soudní dvůr takovou argumentaci ohledně srovnání zacházení s tuzemskými výrobky a výrobky dovezenými použil. Viz například rozsudky ze dne 18. června 1975, IGAV, C-94/74, Recueil, s. 699, a Compagnie commerciale de l'Ouest a další, výše uvedený v poznámce pod čarou 10, jakož i rozsudky ze dne 19. června 1973, Capolongo, 77/72, Recueil, s. 61; ze dne 22. března 1977, Steinike, 78/76, Recueil, s. 595; ze dne 25. května 1977, Cucchi, 77/76, Recueil, s. 987; ze dne 25. května 1977, Interzuccheri, 105/76, Recueil, s. 1029; Komise v. Itálie, výše uvedený v poznámce pod čarou 21, a ze dne 28. ledna 1981, Kortmann, 32/80, Recueil, s. 251.

39. Naproti tomu, pokud by výhody, které s sebou nese určení příjmů ze zdanění pro ty vnitrostátní výrobky, které jsou zpracovány na vnitrostátním trhu nebo uvedeny na vnitrostátní trh, kompenzovaly pouze částečně povinnost jimi nesenou, takový poplatek by byl porušením zákazu diskriminace uvedeného v článku 90 ES [24].

40. Nakonec Soudní dvůr připustil, že zatížení, které je odměnou za službu skutečně poskytnutou hospodářskému subjektu, který je povinen k placení této zátěže ve výši přiměřené ke službě, nepředstavuje poplatek s účinkem rovnocenným clu [25].

C – *Posouzení*

41. Nejprve je třeba znovu připomenout, že poplatek uložený Koonstra za finanční rok 2000 je zpochybňován pouze v rozsahu, v němž se vztahuje na krevety, které byly dodány do Dánska a prodány k lidské spotřebě. Pokud jde o skutečnost vedoucí ke vzniku sporného poplatku, je třeba konstatovat, že sporný poplatek se vybírá za krevety přepravené nizozemskou rybářskou lodí, aniž by záleželo na místu přepravy.

42. Nejprve je tedy třeba ověřit, zda lze sporný poplatek kvalifikovat jako poplatek s účinkem rovnocenným clu ve smyslu článku 23 ES a násl.

Ke kvalifikaci poplatku jako poplatku s rovnocenným účinkem

43. Předkládající soud je toho názoru, že v projednávaném případě nelze ovšem hovořit o poplatku s rovnocenným účinkem, protože sporný poplatek není vybírán *při dovozu nebo z důvodu dovozu* z jiného členského státu. To je také názor řecké vlády. Nizozemská vláda a Productschap Vis rovněž uplatňují, že sporný poplatek se bez rozdílu vztahuje na krevety vyvážené do ostatních členských států a na krevety dodané do Nizozemska. Jelikož tento poplatek nezatěžuje výlučně zboží určené k vývozu, nespadá do působnosti článku 25 ES. V každém případě je vnitrostátním zdaněním ve smyslu článku 90 ES, které je

24 — Rozsudek Nygård (výše uvedený v poznámce pod čarou 9, bod 23). Viz rovněž rozsudek UCAL (výše uvedený v poznámce pod čarou 13, bod 22).

25 — Rozsudky ze dne 26. února 1975, Cadsky, 63/74, Recueil, s. 281, bod 8; Komise v. Dánsko, výše uvedený v poznámce pod čarou 13, bod 19; ze dne 22. dubna 1999, CRT France International, C-109/98, Recueil, s. I-2237, bod 17, a Carbonati Apuani, výše uvedený v poznámce pod čarou 13, bod 31.

slučitelné se Smlouvou o ES, neboť zatěžuje stejným způsobem a ve stejné fázi uvádění na trh krevety zpracované na vnitrostátním trhu a uvedené na vnitrostátní trh a krevety vyvezené do jiných členských států.

44. Podle údajů předkládajícího soudu se dotčený poplatek vybírá výlučně od podniků přepravujících na nizozemských rybářských lodích krevety prodávané k lidské spotřebě, a to bez ohledu na zemi dodání a prodeje a bez ohledu na místo určení, které kupující poté pro krevety stanoví.

45. Pochybnosti o slučitelnosti režimu sporného poplatku s článkem 25 ES nebo 90 ES vycházejí bezesporu z toho, že kategorie poplatníků – tedy podniky přepravující krevety na nizozemských rybářských lodích, a sice lhostejno kam – a kategorie příjemců výnosu z tohoto poplatku z důvodu způsobu užití – totiž podniky přepravující krevety do Nizozemska – nejsou shodné. Zatímco podniky přepravující do Nizozemska krevety na rybářských lodích jiných členských států mohou využívat – bezplatně (pokud nejsou poplatníky) – zařízení financovaná z výnosů z tohoto poplatku, podniky přepravující krevety na nizozemských rybářských lodích do jiných členských států jsou poplatníky, ale nemohou využívat výhod plynoucích z výnosu z uvedeného poplatku.

46. Předkládající soud má neprávem za to, že kvalifikace sporného poplatku jako poplatku s účinkem rovnocenným clu musí být vyloučena z pouhého důvodu, že uvedený poplatek není vybírán při dovozu ani z důvodu dovozu z jiného členského státu. Rozhodující je tedy skutečnost, zda dotčený poplatek představuje překážku obchodu na vnitřním trhu [26]. Taková překážka může podle citované judikatury vyplývat z toho [27], že vnitrostátní opatření je finančním zatížením „uloženým z důvodu přechodu přes hranice“ [28]. Zda má v daném případě sporný poplatek za následek takové finanční zatížení však nelze zjistit, v souladu s výše citovanou judikaturou, pouze na základě předpisů týkajících se výběru těchto poplatků, ale také na základě předpisů týkajících se využití výnosu z dotčeného poplatku.

47. V projednávaném případě je proto třeba určit, zda sporný poplatek nemá za následek

26 — Rozsudek Carbonati Apuani (výše uvedený v poznámce pod čarou 13, bod 28).

27 — Viz výše body 35 a násl.

28 — Rozsudek Carbonati Apuani (výše uvedený v poznámce pod čarou 13, bod 22).

zvláštní finanční zatížení podniků vyvážejících krevety na nizozemské rybářské lodi [29].

48. V tomto ohledu Komise uvádí, že sporný poplatek zatěžuje zejména vývoz krevet na nizozemské rybářské lodi, neboť přeprava je skutečností vedoucí ke vzniku poplatku s tím důsledkem, že poplatek je uložen, aniž by dotčený podnik mohl využívat zařízení financovaná z výnosu z tohoto poplatku. Naproti tomu řecká vláda je toho názoru, že na skutečném využití sít a loupacích strojů nezáleží, vzhledem k tomu, že samo poskytování těchto zařízení představuje poskytování služeb.

49. V původním řízení a ve svém písemném vyjádření Koornstra uvedla, že tento povinný poplatek bez protiplnění vede ke dvojímu zdanění, neboť využití obdobných zařízení v Dánsku je samo předmětem úplaty. Nicméně na základě spisu nelze určit povahu dánského systému poplatků.

50. Otázka možného dvojího zdanění se však jeví jako nerelevantní: v této souvislosti Komise správně poukázala na judikaturu Soudního dvora [30], podle které „právo Společenství v současnosti neobsahuje žádné ustanovení směřující k zákazu účinků dvojího zdanění, k němuž dochází v případě poplatků, jako je poplatek dotčený v původním řízení, upravených nezávislými vnitrostátními předpisy a že, ačkoli je odstranění takových účinků žádoucí v zájmu volného pohybu zboží, může nicméně vyplývat pouze z harmonizace vnitrostátních systémů [...]."

51. Ohledně účinků sporného poplatku předkládající soud dále vznesl otázku původu produktů, na které se dotčená vnitrostátní úprava vztahuje. Pro účely výběru poplatků rozlišuje sporný režim poplatků vlajku dotčené rybářské lodi – ale nikoliv původ krevet.

52. Určení původu krevet totiž není v tomto řízení bezproblémové. V předkládacím rozhodnutí předpokládá předkládající soud pou-

29 — Ohledně krevet přepravených do Nizozemska vede sporný poplatek nanejvýše k diskriminaci vnitrostátních podniků v rozsahu, v jakém zařízení pro krevety financovaná z výnosu z poplatku slouží také ke kontrole krevet přepravených do Nizozemska na jiné než nizozemské rybářské lodi bez povinnosti platit poplatek. Tento aspekt ovšem nebude přezkoumán, neboť spor v původním řízení se týká pouze krevet přepravených do jiného členského státu – v projednávané věci do Dánska – nizozemskou rybářskou lodí.

30 — Rozsudek Nygård (výše uvedený v poznámce pod čarou 9, bod 38).

žití článku 23 celního kodexu, což nizozemská vláda ve svém písemném vyjádření odmítá s poukazem na to, že celní kodex nelze použít na obchod uvnitř Společenství.

53. Vyjde-li se z toho, že v zásadě je třeba použít definici původu stanovenou v celním kodexu, vyplývá z toho pro tento případ následující: krevety přepravené nizozemskou rybářskou lodí jsou podle čl. 23 odst. 2 celního kodexu považovány za zboží pocházející z Nizozemska, pokud byly vytěženy z moře mimo pobřežní vody určité země [písmeno f] nebo v nizozemských vodách [písmeno e]. Naproti tomu, pokud byly krevety vyloveny ve vodách jiného členského státu, jsou považovány za zboží pocházející z tohoto členského státu.

54. Použijí-li se tyto zásady na projednávanou věc, je třeba trvat na tom, že v případě přepravy krevet do Nizozemska sporný poplatek zvýhodňuje zahraniční krevety v tom smyslu, že se vybírá pouze pokud se krevety nacházejí na palubě nizozemské rybářské lodi, zatímco nizozemské krevety nepodléhají poplatku pouze pokud jsou přepraveny na palubě zahraniční rybářské lodi.

55. Lze však pochybovat o potřebě odkazovat na článek 23 celního kodexu. Nizozemská vláda právem uplatňuje, že původ zboží není v zásadě určující pro pohyb zboží uvnitř Společenství. Rozlišení podle čl. 23 odst. 2 celního kodexu neodpovídá zásadám společné politiky rybolovu, podle kterých se produkty přepravené rybářskou lodí určitého členského státu považují za pocházející z tohoto členského státu. Následkem toho se ohledně věci v původním řízení jeví jako správné nerozlišovat krevety podle skutečného místa výlovu, a tedy považovat krevety na nizozemské rybářské lodi v zásadě za nizozemské krevety.

56. Vyjde-li se z tohoto předpokladu, je třeba konstatovat, že sporný poplatek se vybírá jak za nizozemské krevety přepravené do Nizozemska, tak za nizozemské krevety přepravené jinam. Naproti tomu výnos ze sporného poplatku se použije pouze na krevety – nizozemské nebo cizí – přepravené do Nizozemska [31].

31 — K tomu viz rovněž předkládací rozhodnutí: „[...] výnos z poplatků se použije výlučně na krevety přepravené do Nizozemska podniky provozujícími nizozemskou rybářskou loď, a to bez ohledu na původ krevet". A „[...] výnos z poplatků se použije také na zahraniční krevety přepravené do Nizozemska, avšak nikoliv na nizozemské krevety přepravené do zahraničí".

57. V důsledku toho, pokud se v souladu s judikaturou zohlední účel výnosu z výběru z poplatku, dospěje se ke zjištění, že ohledně krevet vyvezených na nizozemských rybářských lodích vede sporné nařízení k finančnímu zatížení dotčeného podniku, neboť ačkoliv podléhá poplatkové povinnosti, nemá z výnosu z poplatku žádný užitek, takže zde nepřichází v úvahu vyrovnání zatížení vzniklého výběrem poplatku výhodami plynoucími z tohoto financování. Na rozdíl od názoru řecké vlády přitom není důležité, zda jsou zařízení financovaná z výnosu ze sporného poplatku k dispozici, protože tato zařízení slouží k plnění kontrolní povinnosti příslušející dotyčnému členskému státu. S ohledem na uvedené skutečnosti lze plnění takové kontrolní povinnosti sotva označit za „poskytování služeb".

58. Sporné nařízení tedy má omezující účinek na obchod v rozsahu, v jakém se vybírá i za krevety přepravené nizozemskou rybářskou lodí do jiného členského státu. Zda je v tomto jiném členském státě třídění a loupání krevet předmětem úplaty, není v této souvislosti relevantní [32].

59. V důsledku toho je třeba konstatovat, že poplatek, jako je sporný poplatek, který je podnik povinen platit v některém členském státě za přepravu krevet rybářskou lodí registrovanou v tomto státě a který slouží k financování sít a loupacích strojů na krevety v tomto členském státě, není slučitelný s právem Společenství, zejména s článkem 25 ES v rozsahu, v němž se tento poplatek vybírá i za krevety, které nejsou přepraveny do tohoto členského státu.

Toto zjištění platí bez ohledu na místo, kde byly krevety vyloveny, zda po přepravě na jiné místo ve Společenství jsou krevety dále přepravovány do členského státu, ve kterém je registrována rybářská loď, nebo zda po přepravě na jiné místo ve Společenství je třídění a loupání krevet na tomto místě rovněž předmětem úplaty.

60. Není tedy nutné ověřovat, zda lze sporný poplatek kvalifikovat jako diskriminační vnitřní zdanění.

32 — Ve věci v původním řízení tomu tak skutečně bylo. Podle údajů předkládajícího soudu byly odpovídající náklady započteny do ceny, kterou Koornstra dostala za prodej krevet v Dánsku od společnosti Dansk Heiploeg.

V – Závěry

61. S ohledem na výše uvedené navrhuji Soudnímu dvoru zodpovědět předběžné otázky College takto:

„Poplatek, jako je sporný poplatek, který je podnik povinen platit v některém členském státě za přepravu krevet rybářskou lodí registrovanou v tomto státě a který slouží k financování sít a loupacích strojů na krevety v tomto členském státě, není slučitelný s právem Společenství, zejména s článkem 25 ES v rozsahu, v němž se tento poplatek vybírá i za krevety, které nejsou přepraveny do tohoto členského státu.

Toto zjištění platí bez ohledu na místo, kde byly krevety vyloveny, zda po přepravě na jiné místo ve Společenství jsou krevety dále přepravovány do členského státu, ve kterém je registrována rybářská loď, nebo zda po přepravě na jiné místo ve Společenství je třídění a loupání krevet na tomto místě rovněž předmětem úplaty."